

Posamezne številke:
Navadne Din 1-
ob nedeljah Din 1-50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 78 uri
datum naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 12-50, za in-
stano D 20-50, dostavljen na dom
D 14-—, na izkaznice D 12-50,
laserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslilina plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1-
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO: na ulici v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. eta-
žija. Telefon intern. št. 274.
UPRAVA: na ulici v Jurčičevi
ulici št. 4, prilika, dno. Tele-
fon št. 24. — ŠTIS posrednikov
v Mariboru, 11.287.

Na naročila brez denarja ne
može. — Rokopisni na vrata.

Leto: IV.

Maribor, sreda 7. novembra 1923.

Številka: 252.

Koroški Slovenci po volitvah.

Slovenska gospodarska stranka, ki
so jo osnovali naši rojaki na Koroškem,
je ponovno dokazala, da ima v sebi do-
volj življenske sile. Krepko je vzdržala
ofenzivo združenih meščanskih strank,
ki so kljub razlikam v kulturnih, social-
nih in političnih nazirih in interesih
korakale kot ena falanga zoper socialne
demokrate in Slovence. Slovenci so si
v tem neprimerno težkem boju ohranili
posestno stanje; to je uspeh, ki služi
v zadoščenje njim in nam v svobodni
domovini. Njim, ker so preizkusili moč
in odpor svojih vrst, nam, ker jih vidi-
mo, da vztrajajo pod najtežjimi pogoji
in da kader naših rojakov ni izgubljen
za naše nacionalno življenje.

Pred seboj imamo po uradnih po-
datkih sestavljeni pregled volilnega iz-
ida v koroških slovenskih občinah. Iz
sumaričnih števil je razvidno, da so do-
bili Slovenci pri volitvah dne 21. oktobra
t. skupaj 9868 glasov, dočim so jih dobili
pri volitvah 1. 1921, skupaj 9869. Izgubili
so torej en sam glas, enega volilca! Če
pregledamo podrobne podatke, vidimo,
da je v nekaterih občinah število naših
glasov padlo, dočim se je v drugih dvig-
nilo. Nekateri volilci 1. 1921 so tedaj pod-
legli bodisi nemškemu vplivu bodisi
nemškemu nasilju, zato pa so se vrnili v
slovenski tabor nekateri zapeljanci iz
1. 1921. Za danes prinašamo podatke iz
srednjega okraja Šmohorja, kjer je ger-
manizacija zelo močna. Slovenci so gla-
sovali zgolj v petih volilnih krajih. Naj-
večje po vrsti. V občini Brdo je bilo te-
tos 765 volilnih upravičencev. Oddanih
je bilo 464 glasov, od katerih sta bila
dva neveljavna. Slovenci so dobili 200
glasov (leta 1921 — 73), Einheitslista 166
glasov in socialni demokrati 96. V Go-
rinih je bilo 198 veljavnih glasov; Slo-
venci so jih dobili 15 (1. 1921 — 14), Ein-
heitslista 166 in socialni demokrati 96.
V Šmohorju so dobili Slovenci od 533 ve-
ljavnih glasov — 3 (leta 1921 — 0), Ein-
heitslista 427 in socialni demokrati 103.
Pri Sv. Stefanu so dobili naši od 489
veljavnih glasov 38 (1. 1921 — 14), Ein-
heitslista 201, socialni demokrati 250. V
Blaču je bilo veljavnih 221 glasov, od
teh so dobili Slovenci 39 (1. 1921 — 12),
Einheitslista 148, socialni demokrati 34.
Skupaj so imeli Slovenci 1. 1921 113 gla-
sov, 1. 1923 pa 295. To je samo en primer.
Prilazimo si objavo natančnejšega pre-
gleda o celotnem stanju po okrajih.

Naj sledi komentar, ki je bil spisan
od voditeljev naše narodne manjšine
(Koroški Slovenci) z dne 24. oktobra (t.).
in ki pove dovolj jasno vse to, kar je
treba v tem trenutku povedati:

»Volilni boj, ki je povzročil toliko
vzmetirjenja tudi med Slovenci, je to-
rej končan. Zmagale so v obče meščan-
ske stranke, ki se zavzemajo za ureditev
države po dr. Seipelovem načrtu. Na
Koroškem so nastopile vse nesocialisti-
čne stranke pod imenom »Einheitsliste«.
Namen te zveze je bil predvsem, odstra-
niti socialne demokrate od vlade ter za-
diti socialne udarce koroškim Slovincem.
Prvo so dosegli, akoravno socialni de-
mokrati na številu glasov niso nič izgubili.
Vseled dobre udeležbe pri volitvah,
ki znaša v veliko občinah nad 90 odstot-
kov, so dosegle meščanske stranke od
42 poslancev za deželni zbor 24, dočim
jih je pripadalo socialnim demokratom
15, torej 4 manj kakor so jih imeli do-
sedaj. Razven teh pride v deželni zbor
tudi eden nacional-socialist. Meščanske
stranke dobe tedaj deželnega glavarja,
za katero mesto je določen voditelj Bau-
ernbunda, Sumy.

Glede koroških Slovencev pa moramo
reči, da so se vrgle vse stranke proti
nam, torej tudi socialni demokratije z

Narod. banka odklonila kredite za industrijo.

Odklonjen je tudi predlog na
Beograd, 6. novembra. Danes do-
poldne je bila otvorjena seja upravnega
odбора Narodne banke, na kateri se ima
rešiti vprašanje nadaljnjih kreditov in
vprašanje izdaje novih bankovcev. Seja
so se med drugimi udeležili dr. Triller iz
Ljubljane, grof Kulmer in Vladimir Tur-
ković iz Zagreba in Vojislav Šola iz Sa-
rajeva. Po daljši razpravi in poročilu
finančnega ministra dr. Stojadinovića je
upravni odbor odklonil vse predloge gle-
de zvišanja kreditov in povečanja obto-

povečanje obtoka bankovcev.
ka bankovcev. Finančni minister dr.
Stojadinović je v svojem govoru ostro
nastopil proti politiki inflacije, ki jo
zahtevajo gospodarski krogi. Zahteve
industrijskih krogov in denarnih zavo-
dov glede kreditov smatra sploh za ne-
zdrav in škodljiv pojav. Debata o tem
vprašanju je bila zelo dolga in mestoma
zelo živahna. Seja je bila ob 12. uri pre-
kinjena ter se nadaljuje ob pol 14. uri. —
Na popoldanski seja se bo razpravljalo
samo o tekočih poslovnih zadevah.

Bolgarskega odgovora še ni.

Beograd, 6. novembra. Do danes
do 13. ure še ni dospel odgovor bolgarske
vlade na našo noto, ki je bila včeraj iz-
ročena bolgarskemu ministrskemu pred-
sedniku. Naš sofijski poslanik Rakić je

poslal kratko brzojavno poročilo o utisu
naše note na bolgarsko javnost. Odgo-
vor bolgarske vlade se pričakuje v Beo-
gradu za danes zvečer.

Zanella v borbi za svobodno Reko.

Proklamacija zakonite reške vlade.

Kraljevića, 6. nov. Zakonita reška
vlada (Zanellova) je včeraj objavila
službeno objavo, v kateri kratko prina-
ša Zanellovo izjavo v zadnji seji kon-
stituante. Zanella je izjavil, da je z regi-
striranjem rapalske pogodbe zagotovila
pravica Reke, da postane svobodna drža-
va in do bo sprejeta v Zvezo narodov.
Zveza narodov mora pokazati, da po-
godbe niso krpe papirja, ampak častne
obveze, katere treba spoštovati in držati.
Zanella je prepričan, da bo Zveza nar-
dov zaščitila svobodo in neodvisnost
reške države. Na koncu komunicira je
objavljena resolucija, ki jo je sprejela
konstituenta: »Reška konstituenta po-
novno potrjuje, da sedajno politično sta-
nje na Reki pomeni negacijo vseh pra-
vic in svobode reške države in da nepre-
stano preprečuje svobodno delovanje

konstituante ter ustavnih reških oblasti
na lastnem ozemlju. Protestujemo sve-
čano proti neprestanim kršenjem ustav-
nih pravic reške države ter vseh pravic,
ki izvirajo iz rapalske pogodbe. Prote-
stiramo proti vsakemu poskusu gaženja
svobode in neodvisnosti reške države,
zajamčene za vse čase po kraljevini Ita-
liji in kraljevini SHS. Končno protesti-
ramo proti vsaki aneksiji reške države
h kateri drugi državi. Potrjujemo ne-
zlomljeno voljo reškega naroda, da bo
svoboden in neodvisen in da živi v pošte-
nih in pravičnih odnosih s kraljevino
Italijo in kraljevino SHS ter sploh z
vsemi narodi. Sprejemamo poročilo vla-
de ter potrjujemo mandat popolnega za-
upanja za nadaljnje delo v svrhu zaštite
pravic in svobode reške države.«

Važen beograjski glas proti finančni politiki vlade.

Beograd, 6. novembra. (Izv.) Da-
našnja »Politika« razpravlja na uvod-
nem mestu o vladajoči denarni krizi ter
pobija inflacijski politiki nasprotujoče
stališče finančnega ministra. Članek na-
glašja, da bo to še povečalo že vladajočo
gospodarsko krizo. Res je sicer, da bo
pri tem izgubilo marsikako nesolidno
podjetje, ki bi bilo v normalnih razme-
rah nikdar ne moglo nastati, jasno pa je,
da bo s tem prizadetih tudi mnogo solid-
nih podjetij, ki bi bila vredna in potreb-
na takojšnje pomoči. Tak polom bo
skrajno nepovoljno vplival na našo fi-

nančno in gospodarsko življenje sploh.
Ostro žigosa članek postopanje vlade,
ki v svojem delokrogu, kjer bi bilo to
najpotrebnejše, ne uvede sistema štede-
nja, ki ga je sedanjí finančni minister
ob svojem nastopu najbolj povdarjal. —
Parlament, kojega proračun je največji,
bi moral pred vsemi drugimi prvi pri-
četi štediti in vlada bi mu morala v
vsem državnem gospodarstvu slediti. Ni-
kakor pa se ne smejo odvzeti narodnemu
gospodarstvu na enkrat tako visoke
vsote, kakor to zahteva naš finančni mi-
nister dr. Stojadinović sam.

ODHOD NAŠIH PARLAMENTARCEV V VARŠAVO.

Beograd, 6. novembra. Vprašanje
odhoda naših parlamentarcev je že reše-
no. Tajnik narodne skupščine g. Koba-
sica je včeraj posetil poljskega poslani-
ka ter se z njim dogovoril, da odpotujejo
naši parlamentarci in novinarji v sobo-
to iz Beograda ter dospejo v ponedeljek
v Varšavo.

MUSSOLINI NE VERUJE V SVETOV- NI MIR.

Rim, 5. novembra. (Izv.) O priliki
razvitja prapora letalske čete v Centije
imel ministrski predsednik Mussolini
govor, v katerem je med drugim izjavil:
Eni zadnji proslavi bi bilo zadostovalo
300 vojni letal, da bi zakrila Rim, med
tem pa se je njih število potrojilo. Itali-
ja mora polagati na zgradbo svojega le-
talstva največjo pozornost. Pogled na
zemljevid nas pouči, da Italija ne bo ni-
koli imela dovolj avijacije. Kot človek
se lahko udajam lepih sanjam in iluzi-

jam, kot predsednik vlade pa ne smem
in ne morem nikoli verovati v splošni in
svetovni mir.

POGROM PROTI ŽIDOM V NEMČIJI.

Berlin, 6. novembra. (Izv.) Proti-
druginjski nemiri in ropanje trgovin se
je včeraj popoldne nadaljevalo in tra-
jalo pozno v noč. Vse židovske trgovine
so opustošene in popolnoma izropane.
Na cesti so napadli vsakogar, ki so ga
smatrali za žida, ga pretepli in izropali.
Listi pripisujejo te izgrede agitaciji na-
cionalistov.

BORZA

Curih, 6. novembra. (Izv.) Sklepni
tečaji Pariz 32.42, Beograd 6.50, London
25.10, Praga 16.45, Milan 25.06, Newyork
562.50, Dunaj 0.007925, žig. krone 0.00750,
Budimpešta 0.0304, Sofija 5.15.

Zagreb, 6. nov. Pariz 5-5.05, švica
15.50-15.55, London 387-388, Dunaj
0.1225-0.12325, Praga 2.545-2.555, Milan
3.87-3.89, Newyork 86-86.75.

vso silo. Vsi so bili mnenja, da se bo do-
lo dobiti za nove volitve in za njihovo
stranko največ glasov med Slovenci. Za-
to se tudi niso strašili nobenega sred-
stva ter delali ravno tako kakor za časa
plebiscita z denarjem, blagom, obljuba-
mi, goljufijami in grožnjami, kakor je
pač najbolje kazalo. Pritisk je bil zad-
nje dni tako silen, da se je bilo bati, da
ga naše ljudstvo ne bo moglo vzdržati.
Kljub temu, da razven nekaj duhovščine
nimamo skoraj nobene inteligence in da
tudi nišmo imeli na razpolago kakor
nemške stranke denarnih sredstev in a-
gitatorjev, se nam je pri teh volitvah
posrečilo ohraniti dosedanje število gla-
sov in dva deželna poslance.

Vse nemške stranke so pričakovale
da bomo Slovenci pri teh volitvah naza-
dovali. Zato vsemogoče neprilike, ki so
jih nam povzročali in delali zmešnjavo
med našimi volilci. Opozoriti hočemo sa-
mo na odklonitev naše kandidatne liste
in na agitacijo, da Slovenci ne volimo.
Kdor upošteva ves ta volilni manevar in
prebrisano nemško taktiko, ki jo pora-
bljajo Nemci pri vseh takih prilikah v de-
sego svojega cilja proti nam, ta se me-
ra v resnici čuditi, kako je bilo mogoče
doseči toliko število glasov. Tega na-
sprotniki v resnici niso pričakovali.

Naskok, ki so ga hoteli izvršiti na na-
šo stranko, je bil torej obit. Sedaj pa
mora biti naša naloga, da gremo s po-
dvojeno silo na delo in da bomo skušali
izpopolniti našo politično in gospodar-
sko organizacijo ter tako utrditi našo
stranko, da bo mogla kljubovati vsem
nasprotnikom.

Politične vesti.

* Zbor zaupnikov SLS v Ljubljani je
potekel tako, kakor smo vnaprejšje pre-
kovali. Koliko grmenja je bilo poprej in
že so ljudje govorili o abstinenici kleri-
kalcev in še bogve kaj. Nič vsega tega.
Klerikalni poslanci so dobili zaupnec
in svobodno roko glede nadaljnjega takti-
ke. Druge nesreče ni bilo.

* Demarša naše vlade v Sofiji. Včeraj
je ministrski svet odobril noto naše vla-
de bolgarski vladi radi napada na na-
šega vojaškega atašaja v Sofiji. Noto je
bila tekem včerajšnjega dne poslana na-
šemu poslaniku v Sofiji, ki jo je nenu-
doma izročil bolgarski vladi. Noto ima
ultimativen značaj in zahteva: 1. Bolgar-
ska vlada se mora opravičiti pri pred-
stavitelju naše kraljevine, poslaniku
Rakiću. 2. Bolgarski vojni minister mo-
ra osebno izreči svoje obžalovanje radi
dogodka našemu vojaškemu atašaju. 3.
Poseben vojaški oddelek, obstoječ iz 250
mož z zastavo mora izkazati pred našim
poslaništvom v Sofiji vse vojaške časti
naši državni zastavi. 4. Bolgarska vlada
se mora zavezati, da bo uvedla najstrožje
preiskavo zaradi izvršenega atentata, da
bo izsledila zločince in jih z vso strogo-
jo, ki je predvidena v zakonu, kaznovala.
5. Vprašanje materijalne odškodnine,
ki jo mora Bolgarska plačati naši dr-
žavi, se izroči stalnemu mednarodnemu
sodišču v Haagu. Bolgarska vlada mora
odgovoriti na točke 1, 2 in 3 tekem 48 ur.

* Izboljšanje odnosov med Rusijo
in Rumunijo. V svrhu ureditve in iz-
boljšanja odnosov med Rumunijo in
sovjetsko Rusijo je rumunska vlada u-
kinila v Besarabiji vojaško upravo. Po-
gajanja, ki so se vršila v Tiraspolju, so
dovedla do povoljnih rezultatov. V krat-
kem bo podpisana tudi trgovska pogo-
ba ter vzpostavljeni redni diplomatski
odnosaji med Moskvo in Bukarešto.

* Latinska unija na Sredozemskem
morju. Rimski »Giornale d'Italia« piše,
da Spanija zelo teži za latinsko unijo na
Sredozemskem morju. Radi tatarskega
vprašanja so se odnosi med Spanijo in
Francijo v zadnjem času zelo ohladili.
Spansko stališče se vedno bolj pribli-
žuje francoskemu.

Oprostitev vajencev za celjski mesec oktobra tl. se je pri obrtnih zadrukah v Celju opravi 52 vajencev različne stroke. Skušaji pridrženi doseči pravega uspeha.

Mariborske vesti.

Maribor, 6. novembra 1923.

u Srebrna poroka. Znani narodni delavec iz Trsta, pošni poduradnik v Mariboru g. Ivan Dekleva praznuje danes v krogu svoje dedbine 25-letnico poroke. Se na mnoga leta!

u Iz okrajnega zastopa mariborskega. Mesto umrlega dr. Vladimira Serneca je imenovala pokrajinska uprava na predlog demokratske stranke za prisednika gerentskega sosveta okrajnega zastopa mariborskega g. dr. Franjo Rosina, odvetnika v Mariboru.

u Zibelka za prestolonaslednika. Kakor deznavamo, je sprejel mariborski mizar, g. Ivan Safarič, ki je imel na Indobrtini vzorčni izložbi razstavljeno pohištvo, izdelano iz lesa od starega dravnega mostu, te dni z dvora naročilo, da izdelajo zibelko v narodnem stilu, slično oni na razstavi, namenjeno za prestolonaslednika kraljeviča Petra. G. Safarič čestitamo k temu odlikovanju!

u Pogreb pokojnega poslanika in ministra Giersa bo jutri v sredo ob 16. uri popoldne iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežje. Naj bi naše narodno občinstvo v obilnem številu izkazalo zadnjo čast zaslužnemu diplomatu velike Rusije!

u Obmejna komisija med Mariborom in Radgono. Komisija avstrijskih in jugoslovanskih delegatov, ki ima uređiti še zadnje pomanjkljivosti v obmejnem prometu na meji med našo državo in Avstrijo, je te dni končala delo od Spilja do Radgone. Najprej je poslovala v Ceršaku pri tovarni za lepenco in nato na Sladkem vrhu pri tamonjski tovarni, dne 2. novembra pa v Gornjem Omureku in nato v Radgoni. Obravnavala je predvsem vprašanje lastnine ribolovstva v Muri in ugotovila potrebo regulacije Mure. Ribolov v Muri bo na naši strani odslej do polovice reke last naših občin, ki segajo do Mure. Pravica do vodnih sil na naši strani ostane dosedanjim posestnikom, minov, zag in tovarn. Ugotovljeno je, kdo mora vršiti regulacijska dela. V Radgoni se je vršila v mestni hiši dne 3. in 4. seje jugoslovanskih in avstrijskih delegatov. Belčija se se obojestransko sporna vprašanja. Avstrija se je pritoževala radi preostrega poslovanja gornjoradgonske carinarnice. Sedaj se odloja komisija na Koroško, kjer bo uređila vprašanje ribolova, vodnih sil in regulacije reke Drave v krajih, kjer dela reka mejo med obema državama. V nekem tednu se reši vprašanje planinskih pašnikov in turistovskih poti na koroški meji. Nameravani obhod koroške meje je moral izostati, ker je došlo morčilo, da je zapadel sneg globoko v dolino in da se vedno sneži.

u Predavanje o ruski revoluciji. Simolji je g. inž. Janko Kukovec zaključil predavanje o ruski revoluciji. V drugem delu je podal nekako bilanco boljševiškega režima na gospodarskem, političnem, upravnem in kulturnem polju. Jasno in objektivno je označil ogromne nuspelhe, ki so jih dosegli ruski ekstremisti, hoteč preobraziti družbo in zasebno življenje v smislu komunistične ideologije. Ravno v gospodarskem življenju, kjer je težišče, centralna točka komunizma, so Marksovi učenci doživeli potrditev Marksove teorije o železnih gospodarskih zakonih, ki jih človeška volja ne more izpremeniti. A potrditev je bila drugačna nego sta mislila mojster Marks in njegov učenec Lenjin: Narodne človeške volje, da bi se gospodarsko življenje kar čez noč presunilo s kapitalističnega na komunistični tir, ta napor je bil jalov. Nova gospodarska politika pomeni povratak h kapitalističnim metodam in zdaj grozi Rusiji nevarnost, da ni jo zaslužni inozemski kapital. Tudi na kulturnem polju so kljub dobri volji dosegli neznatne uspehe. Šolstvo in znanost so izpremenili v navadno strankarsko napravo. Najboljši znanstveniki in umetniki so jih zapustili. Zbežal jim je bilo njihov prijatelj in revolucionarni sotrudenik Maksim Gorkij. Četudi odštejemo trenutne vzroke in posledice, ki se bodo tekom časa popravile (posledice vojne in revolucije), nam ostane vendarle globok minus v primeri s prejšnjim stanjem. Vendar pa je ta preobrat bil historično nujen in je za človeštvo velikega pomena. Iz boljševizma se bo tekom časa izsmila toliko zaničevana demokracija, pveda v novi, popolnejši obliki. — Predavanje je bilo vsestransko zanimivo in

lepo zasnovano. Želeli bi, da bi Ljudska univerza redno prirejala aktualna, poljudna predavanja. Obisk zadnjih dveh predavanj je pokazal, da se je zanimanje razveseljivo dvignilo in da se ideja »Ljudske univerze« stalno utrjuje.

u Kavarna Frankopan. Danes v sredo 7. novembra koncert. Igra priljubljeni tereet. Postrežba točna. Za obilen obisk se priporoča Ivan Kokol, kavarnar.

u Nesreče in nezgode. Mizar Franjo Planinšek je popravil streho na hiši v Mlinški ulici 11. Pri tem je na mokri strehi spodrsnil te padel s strehe. Pri padcu si je zlomil desno nogo. Rešilni oddelek mu je prožil prvo pomoč ter ga prepeljal v bolnico. — Ključavničarski pomočnik Mirko Vinter, uslužben pri ključavničarju Ellertu, je prišel z levo roko v strgarski stroj, ki mu je roko grdo zmečkal. Rešilni oddelek ga je prepeljal v bolnico.

u Iz policijske kronike. Policijski agent je prijel na Aleksandrovi cesti nekoga tihotapeca, ki pa je raje pustil vtičotapljeno blago — cigaretni papir — in pobegnil. — Nek Gilemze Seidik, doma iz Astrahana v Rusiji, sluga pri nekem polkovniku, je šel k neki branjevki po mleko. Ker pa ga ni več imela, je začel v trgovini razgrajati ter ji je napravil 1200 kron škodo, ki pa je noče povrniti, češ, da je bil za to upravičen. — Neka Eliza Jager, že večkrat izgnana »devica«, je zopet prišla iz Gradca v Maribor »jagati« za moškimi. Bila je radi tega aretirana in se mora pokoriti v zapornu. — Nek Peter Skarl, znan tihotapec iz Gadea, je te dni zopet prišel v Maribor. Bil je aretiran in bo kaznovan radi prekorčenja meje, pozneje pa za vedno izgnan iz naše države.

u Grajska klet. Jutri v sredo, 7. nov., koncert nar. žel. glash. godbe »Drava«. Začetek ob pol 20. uri.

u Apel usmiljenim srcem. Na nogi in roki pohabljeni mladenič, Jozef Supanc, čigar mati je bila l. 1919 ustreljena in ki je danes brez stalne strehe, hrane in drugih sredstev za preživljanje, prosi usmiljena sea, da mu kdo daje kosilo in stalno prenočišče.

u Kavarna v mestnem parku. Še dva dni poje Madame de Merve s spremljevalcem glasovirja. Kavarna se odpre ob 12. uri zvečer.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Torek, 6. nov. Umetniška kri. C.
Sreda, 7. nov. Jesenske gosli. B.
Četrtek, 8. novem. »Umetniška kri«, Ab. A.

»Umetniška kri«. V torek, 6. nov. se vprizori opereta »Umetniška kri« za ab. C. Pri tej priliki opozarjamo, da se v tem kakor tudi v ostalih abonm. še več vrst lepih sedežev in lož na razpolago za izvenabonentske posetnike.

»Jesenske gosli«. V sredo, 7. nov. se vrši repriza krasne Surgučeve drame »Jesenske gosli«. Ker sodeluje pri drami vojaška godba, veljajo za to predstavo zvišane dramske cene.

Gg. abonentom. Ker za vplačanje abonmana poteka že drugi rok, a nekateri gg. abonente še prvega obroka niso plačali, prosimo cenj. abonente, da nemudoma store svojo dolžnost. Gg. abonente naj blagovolijo upoštevati, da ima naše slabo subvencionirano gledališče več nujnih denarnih obveznosti, ki jih je treba v najkrajšem času poravnati.

Kultura in umetnost

Ilija Surgučev: »Jesenske gosli«.

(Igrokaz v štirih dejanjih. Režira Valo Bratina)

Po premieri. — Delo nima na sebi ničesar, kar bi pomenilo razodetje nerazodelega. Snovno in oblikovno ne dosega niti Čehova v »Češnjem vrtu« ali v »Stričku Vanji«, dasti mu stoji blizu. Surgučev se ne more meriti s titanskim likarjem Andrejevim. Skromnejši je, ne sili v brezbrežne višave. Zato pa je tudi neposrednejši in bližji našemu srcu, zato lažje sočustvujemo z otroci njegove zmerne fantazije. Ko smo videli njegovo delo na odru, z vsemi igralskimi, optičnimi in tonskimi efekti, odhajamo s »stimungo«, ki je najbolj izražal

naslov njegovega igrokaza: »Jesenske gosli«. Kaj so jesenske gosli? To je muzikalni simbol za jesensko razpoloženje: gosli dajejo s svojim milim, sanjaviim, liricnomehkim, takorekoč ženskim glasom najtočnejši odraz jesenskega razpoloženja. »Vse umetnosti skušajo dospeti v stanje muzike,« pravi Walter Pater. Morada je tudi priroda s svojimi energetičnimi vibracijami, ustvarjajočimi neskončne akorde in disakorde življenjskih pojavov, večna muzika vesoljstva. Sama človeška duša je neizmerno fini muzikalni instrument, ki ima skalo stoterih zvokov od najnižjih strasti do najvišjih metafizičnih slutenj. Simbolična zveza med gosli in jesenjo se mi je zdelala takoj v prvem hipu naravna. In če pojo gosli v jesenskem razpoloženju, med padanjem orumenelga listja, v odsvitu pestrih barv, ki kažejo zrelost in ugašajočo zarjo rasti in oplojevanja, zakaj ne bi pela tudi v človeški duši, ko prehaja v analogno fazo svoje poti skozi življenje?

Surgučev je dokaj posrečeno spojil obe jeseni: jesen v človeški duši in jesen v prirodi. Maeterlinck bi kot globoki simbolist ustvaril iz podobnega sujeta neprimerno trajnejšo umetnino, ali Surgučev je bližji neoromantizmu nego simbolizmu. Ni šel stvarjem do dna, ni dal vsemu delu simbolične muzike, ki jo oznanja naslov igrokaza. Bil je pač najbližji Čehovu in izražal kakor njegov mojster razpoloženje svojega časa: nezadovoljstvo z realnostjo in resignacijo nad bojem, ki je tako značilna za rusko buržoazijo dveh predrevolucijskih desetletij.

Psihologija Surgučeva ni tako sistematična kot psihologija realistov (Ibsen), ni tako globoka kot psihologija simbolistov (Maeterlinck), ni izpeljana niti tako dosledno kakor pri Čehovu. Surgučev je pač ekletik in njegov poglavitni namen je menda: dati gledališkemu občinstvu »stimungo«. Vzbuditi sorodna čustva, ustvariti impresijo jeseni in staranja, prikupiti se mehkim in sentimentalnim dušam.

To mu je v splošnem uspelo. Od igralca se ne zahteva toliko kreacija kolikor interpretacija in dobri interpretanti lahko ustvarijo iz teh štirih oseb figure, ki gledalec zgrabijo in ganejo. Uspeh takega dramskega ustvarjanja pa je seveda v ozki zvezi z znanjimi činiteљи; treba je uporabiti optične in tonske pripomočke, da se v gledalcu pojača jesensko razpoloženje, da sliši tudi simbolično godbo »jesenskih gosli«.

Najbolj bi »Jesenske gosli« uspelo tam, kjer bi bile štiri glavne osebe v interpretaciji enako močne. V Mariboru ni bilo mogoče postaviti na oder enako močnih igralcev, zakaj gg. Bratina-Bukšekova, Grom-Jelenčeva predstavljajo heterogeni umetniški kvartet, med katerim ni in ne more biti tistega ravnesja, ki toliko karakterizira na pr. igro hudožestvenikov. Tudi scenerija se je morala prilagoditi interesom gledaliških financ in na škodo umetnostnih zahtev.

Ga. Bukšekova je imela kot Varvara Vasiljevna najtežjo vlogo. Podati je morala dušo žene, ki se poslavlja od mladosti in njenih strasti in prehaja v postarano, rezignirano pamet. Konvulzivni krči njene notranjosti dosežejo višek v drugem dejanju in se polagoma umirijo kakor vzburkani valovi na koncu igre. Od trenutka, ko odpira anonimno pismo do odhoda v četrtem aktu je nanizana cela vrsta psiholoških faz, ki zahtevajo posebne prožnosti v igri. Ga. Bukšekova ima že toliko umevanja za tako ženska nastrojenja, da je mogla podati Varvaro Vasiljevno z gorkoto in plastiko. Osobito dobra je bila v II. dejanju. Naravno je, da se z njeno igro ne more meriti igra gđ. Jelenčeve, ki zlasti v izvestnih težjih situacijah razodeva neokretnost začetnice. Vjera stavi igralki težke naloge, zakaj prehoda iz naivke v dozorevajočo ženo ni moči zadržati v rutino, temveč je treba globokega samoopazovanja, avtokritike in umetniškega kriterija. V prvem dejanju je bila gđ. Jelenčeva precej šibka; v tretjem in v četrtem dejanju, ko je bilo treba podati zrelejšo deklico, pa se je dvignila. V splošnem pa njen nastop v »Jesenskih gosli« v drugi najvažnejši vlogi le poudarja že izrečeno sodbo o dobri podlagi, ki jo ima za oder in ki jo je treba razvijati, cizelirati. G. Bratina je podal Dmitrija Ivanoviča Ilavrova z njemu lastno plastiko igranja in s sigurnostjo,

ki kaže zrelega umetnika. Prav posebno je uspel v tretjem dejanju. G. Grom je bil kot Baranovskij docela v okvirju svoje igralske interpretativnosti, ki ne kaže ne padanja ne rasti. V splošnem je bila njegova vloga učinkovita. Služkinjo Grušo in hišnika Vasilija sta podala gđ. Savinova in g. Harastović. Tudi gostje so v splošnem ugajali.

Vzeli smo igro in vprizoritev v celoti, ne oziraje se na podrobne nedostatke, ki se bodo tekom nadaljnjih vprizoritev popravili. V celoti je režija g. Bratina dobra, kakor je v naših razmerah sploh mogoča. Igra, vzeta z relativnim merilom, ki je edino razumno merilo v naših razmerah, pa je bila na primerni višini. Pojasniti bi bilo še nekaj: občinstvo se je smejalo, ko je služkinja Gruša (IV. dejanje) dejala, da rada sliši zvonjenje pri odhodu vlaka. V Rusiji so namreč dajali signal na postajah z zvonce. Smeh tedaj ni potreben. Tudi je v Rusiji navada, da si odhajajoči še enkrat vsedejo, ko so že obledeli. Tudi to je izgledalo nekaterim smešno. I. n.

Sokolstvo.

o Martinov večer Sokola v Mariboru. Seja veselilnega odseka Sokola se vrši danes, v sredo, ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. — Predsednik.

Sport.

: ISSK Maribor poziva svoje igralce, da si dajo izgotoviti predpisane slike za legitimacije pri fotografu z. Vlačicu v Gosposki ulici. 3 slike stanejo 20 D in bodo izgotovljene istotako v predpisani obliki. Vsak igralec dobi pri klubovem tajniku zadevni listek, da se pri fotografu izkaže za pravico do navedene znižane cene slik.

Objave.

§ Uduženje vojnih invalidov, podr. Maribor. Vsled sklepa odbora seje z dne 27. oktobra 1923 in v smislu pravil člena 32, sklicuje nadzorstvo Uduženja vojnih invalidov, podružnica Maribor, izvanredni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 1. novembra 1923 ob 9. uri popoldne v prostorih restavracije »Kosovo« na Grajskem trgu. Vsak član mora prinesiti seboj člansko knjižico, invalidi tudi izvid nadpregleda. Nečlanom vstop ni dovoljen!

§ Instrukcije za višjo in nižjo gimnazijo daje reven osmošolec. Naslov pove iz prijaznosti uprava »Taborac«.

§ Mestni kino. II. del prekrasne drame »Pariška grofica« v 5 činih z Mio May v glavni vlogi se predvaja v torek, sredo in četrtek.

Gospodarstvo.

g Memorandum banatskih industrijalcev. Banatski industrijalci so imeli pred par dnevi sestanek, na katerem je bila soglasno sprejeta spomenica, v kateri zahtevajo odpravo osemurnega delavnika. Svojo zahtevo utemeljujejo s splošnim gospodarskim položajem v naši državi, zlasti pa s položajem industrije, ki je še le v razvoju in ki jo more rešiti edino le delo, kakor se je to izkazalo tudi že v drugih državah. Nadalje zahtevajo od vlade, da jim priskrbi kredita v incenzetvu.

g Srbsko-ameriška banka v Beogradu je zvišala svojo glavnico od 10 na 25 milijonov dinarjev.

g Trgovski odnošaji med Anglijo in Jugoslavijo. Nedavno smo poročali o statističnih podatkih glede trgovskih odnošajev med našo državo in Anglijo. O tem vprašanju razpravlja v Jugoslovanskem Lloydu g. Bogdan Novaković, ki pravi med drugim: Kljub velikim težkočam se trgovski odnošaji med nami in Anglijo povoljno razvijajo. Vendar pa ne more priti do pravega razmaha, ker sta naš in angleški trgovec tako različne mentalitete, da ju ni mogoče spraviti v sklad. Angleški trgovec ne pozna kredita in zahteva takojšnje plačilo, ki pa mu ga naš trgovec v današnjih razmerah ne more nuditi. Na drugi strani pa imajo Angleži z Balkanom slabe izkušnje. Največ pa je kriva temu pomanjkljivosti naše inform. službe. Angleži doznajajo o naših razmerah iz vseh drugih virov, samo iz naših direktnih pravničesar. Tako se dogajajo slučaj, da se našo državo čisto zamenja z južno Slo-

vaško in zahteva garancije rumunskih bank. Poleg angleških konzulatov v naši državi imamo tudi mi v Angliji mnogo trgovinskih agentur, ki imajo nalog, pospeševati trgovske odnose med obema državama, izgleda pa, da vse te agenture prav malo delajo. Naš izvoz v Anglijo znaša komaj 11 odstotka našega celokupnega izvoza, dasi zavzema uvoz iz Anglije pri nas precej visoko mesto in je Anglija tudi eden glavnih kupcev naših agrarnih produktov, toda še le iz tretjih rok, kar je seveda na škodo našemu domačemu trgovcu. Vsekakor pa kažejo številke, da se izvoz v Anglijo stalno dviga in je upati, da se trgovski odnosi ob primerni trgovinski politiki znatno izboljšajo in poglobijo.

Pomanjkanje v Nemčiji.

Pred nami leži ena zadnjih številk ruskega lista »Ruk«, ki izhaja že četrto leto v Berlinu. Dne 28. oktobra je stala posamezna številka 2 milijardi mark. Pred enim letom je stala 20 mark. Za številko, ki stane 2 milijardi mark, plača pri nas en dinar petdeset par.

Od 20 mark na 2 milijardi mark — to je že številčno tako ogromen skok, da se nam zdi skoraj neverjeten, če pomislimo, da gre za par strani natisnjene papirja.

Tako je seveda z vsemi drugimi časniki. In ne le časniki. Vse, kar je prej stalo nekaj mark, stane danes milijarda mark. Berač na cesti je večkratni milijonar. Če si hoče kupiti kolač kruha, potrebuje več milijard mark.

Kam je prišla marka, nekoč ena najboljših svetovnih valut?

V »Ruk« z dne 28. oktobra čitamo zanimiv članek o pomanjkanju v Berlinu. Opis vsakdanjega življenja v Berlinu, berlinskih predmestjih in okolici. Zima se približuje, že je na pragu. Vsak človek postane v skrbeh: kako bo čez zimo. V toplih mesecih se lažje živi. Človek ni toliko navezan na dom. Lažje se prahranjuje; trg je poln zelenjave in drugih pridelkov. Zima pa zahteva toplo obleko in zakurjeno sobo. Zahteva močnejšo hrano. Se v normalnih razmerah je zima neprijeten gost. Kako šele tam, kjer so vse cene v milijardah. Pa saj ne gre za številke. Če hodiš semintja po berlinskih ulicah, ki so še nedavno blestele od sijaja in bogastva, vidiš prazne trgovine, borne izložbe, zapuščene restavracije in hotela. Niti tujcev ni več. Z vseh obrazov, zlasti še z ženskih, zre

pomanjkanje. Živi se od jutra do poldneva; kdo ve, kakšna bo večerja in ali bo vsaj kuhan krompir na mizi.

Pojdite iz berlinskih ulic — piše na vedeni list — kamorkoli hočete, na okoliška polja ali v okoliške gozdove, povsod srečujete mestno bedo in jo spoznavate bolj nego sredi mesta. Za hladnega jesenskega dne vidite množico mož, žena in otrok, oblečenih čisto »po domače«, to se pravi tako, kakor so ljudje oblečeni v sobah. Eni zbirajo listje in suho vejevje, drugi kopljejo krompir na polju. Mnogi gredo delat h kmetom, da si vzamejo za plačilo vrečico krompirja. Drugi, zlasti stari in ženske, ki jih kmetje ne jemljejo na delo, brskajo zemljo na že izkopanih krompiriških, saj povsod ostane kak borni krompir, da lahko vzameš malho na rame in se vrneš med lačne otroke.

Čakalnice na vseh postajah več ur okoli Berlina so napolnjene z ljudmi različnih stanov in poklicev, ljudi bledih, izpitih obrazov, ki nosijo na hrbtu ali v rokah vreče krompirja in drugega živeža. Vozovi četrtega razreda so natlačeni od bednih ljudi in njihovih vreč, zavoljo katerih so bili cele ure na potu in ki vsebujejo skromno hrano za dva, tri dni.

V prejšnjih mesecih so se ljudje podajali na pot za živežem ob sobotah in nedeljah. Zdaj je videti mnogo takih procesij tudi ob delavnikih, zakaj tovarne delajo le nekaj dni v tednu, ostale dni pa so delavci prosti. Zadnje dni se je odigral v berlinski okolici pretresljiv prizor: številna skupina revnih berlinskih mestjanov je šla v okolico in so začeli kopati krompir na njivi, kjer ga še niso kopali. Policija jih je izdaleč pozivala, da naj se odstranijo. Lačni ljudje pa so bili preveč zatopleni v tako veselo delo kot je kopanje ljubelega krompirja. Počili so strelci: padla sta dva otroka.

Sedanje pomanjkanje živeža v velikih nemških mestih, pravi članek »Ruk«, se ne da primerjati pomanjkanju v vojnem času, ko ni bilo živeža. Letošnja zima v Nemčiji je bila izredno bogata. Kmetje ne vedo, kaj bi začeli s pridelki. Ampak kdo naj da živež za ničvredne cunje z nerazumljivo visokimi številkami. Tako dajejo na trg le nezaten del pridelanega živeža, s prodajo ostalega pa čakajo. Kar se drugih potrebščin tiče, lahko potpiši, ako jih ni, toda glad ne čaka. Dokler ni bilo pomanjkanja, je bilo v Nemčiji dokaj mirno; odslej pa od ure do ure raste nezadovoljstvo in obup. Bodočnost je temna...

Mala oznanila. Pohoštvo

lastnih izdelkov za spalne in jedilne sobe najceneje v zalogi. Serer in drug, Vetrinška ul. 2. 2175 30—28

V večjo trgovino mešanega blaga se sprejme vajenec. Biti mora iz poštene hiše, zdrav in imeti dobro šolsko spričevalo. Hrana in stanovanje bo imel v hiši, za obleko pa morajo skrbeti roditelji. Ponudbe na upravo »Tabora« pod »Vajenec za večjo trgovino«. 2481 2—1

Išče se skladiščnik za Jugoslavijo, kateri je strokovnjak v pregledovanju in lampiranju jaje. Prošnje s spričevali na upravo »Tabora«, pod »št. 2468«. 2468

Meblovana soba z električno razsvetljavo, pri parku, se takoj odda. Naslov v upravi »Tabora«. 2476

Sprejme se gospod na hrano in stanovanje. Naslov pove uprava. 2478

Proda se nova hiša s trgovskimi lokali. Pojasnila daje Beranec, Usmjarska ulica 2. 2480

Iščem svetel lokal za delavnico, najmanj 60 m² velik. v Mariboru ali okolici. Ponudbe na »Lebin« Hoče. 2475 2—1

Posedstvo 20 oralov zemlje, 1 1/2 oravov vinograda, 4 orale sadnega vrta, 4 orale gozda, ostale njive in travniki, stanovanjska hiša in gospodarsko poslopje v dobrem stanu, ceno na prodaj. Naslov v upravi »Tabora«. 2477 2—1

Prodajam hišo s sadnim vrtom in dvema oroloma zemljišča na periferiji mesta za Din 87.500. Poizve se v pisarni K. Troha, Slovenska ulica 2. 2481 2—1

Drva, premog, oves, koruzo, opeke, trgovsko opravilo, voz, sivalni stroj, avto prodaja Andrej Oset, Aleksandrova cesta 57. telefon 88. 2408 7

»Mana« Maribor, Stolna ulica št. 4, priporoča vse vrste bonenov, peciva, čokolade po najnižjih tovarniških cenah. Na drobnost! Na debelo! 2464 8—2

Prazne steklenice, stare od črnih, sidla, plavila, kupi vsako množino. Josip Reich, Gosposka ul. 38. 2401 9—2

Na hrano in stanovanje sprejme profesorska obitelj mlajšega dijaka iz boljše hiše. Naslov pove upravištvo »Tabora«. 2469 2—2

Pečka s cevmi vred pod ugodnimi pogoji na prodaj. Vpraša in ogleda se v trgovini Maribor, Vrbanova ulica 12.

Perilo za pranje se vzame na dom po znižani ceni. Vprašati pri Mariji Skrbinc, Strossmayerjeva ulica 3.

Zamenjava stanovanja. Stanovanje, obstoječe iz sobe in kuhinje, parket, električna razsvetljava, prtilje, sredini mesta, se zamenja s stanovanjem z dvema sobama in kuhinjo. Vprašati: Sodna ulica št. 25. vrata 2.

Najlepše novitete
Srajce od 60 Din, kravate od 12 Din, klobuke od 105 Din, cepice od 45 Din naprej

kupite
samo v modni trgovini
B. Veselinović in dr.
Maribor, Gosposka 26
po najnižji ceni!

NOGAVICE
za dame in otroke kupite najceneje pri trdku 2166
Anica Traun
Maribor, Grajski trg 1.

Odvetnik

Dr. RIHARD FANINGER

sporoča uljudno, da je sporazumno z dediči prevzel odvetniško pisarno blagopokojnega gosp. dr. Vladimira Serneca, odvetnika v Mariboru, Sodna ul. 14. 8—7 2394

Izšel je ročni

Zemljevid slov. ozemlja

v merilu 1:600.000, priredil ravnatelj učiteljskega Matija Pirc, risal učitelj Slavoj Dimnik, tisk, litografija in založba Mariborske tiskarne d. d. Maribor. Zemljevid je izvršen v štirih barvah in obsega vse ozemlje, na katerem bivajo Slovenci, ter je namenjen predvsem šolski mladini. Cena Din 10. V kratkem bo izšel isti zemljevid izdelan v osmih barvah. Naručuje se pri

Mariborski tiskarni d. d.

Pierre Loti:

Azijada.

(Dalje). (21)

Večno zavite, nasičene in zlovoljne od dolgega časa, fizično trpeče vsled samote v haremu, se žene podajajo prvemu, ki jim pride v primernem trenutku na pot — slugi, ki jih spremlja, čolnarju, ki jih vozi, pod pogojem seveda, da je lep in da jim ugaia. Vse se živahno zanimajo za mlade Evropejce, ki bi ta nagib veliko bolj izkoriščali, če bi bili poučeni o tajnostih turške žene in če bi imeli dovolj smelosti, ki je pri takih pustolovčinah neizogibna. Če bi bil hotel, bi lahko moja hiša postala varno zavetišče toplih pustolovk iz haremov.

XXXVI.

Nekoliko dni potem je priplaval nad moj dom oblak, prinašajoč nevihto; pojavil se je bil med menoj in njo, ki je vendarle nisem nehal ljubiti. Azijada se je na vsi moč zoperstavljala ciničnemu predlogu, ki je laskal moji razuzdani domišljiji, vendar pa je imela tako krepko voljo, da se ji ni pojavila v očeh ne ena solza.

Dejal sem ji namreč, da je jutri ne potrebujem, ker bo na njeno mesto stopila za nekaj dni druga ženska; ona bi se mogla vrniti le tedaj, če bi me tako ljubila, da bi lahko pozabila na to, kar je stopilo vmes.

Dobro je bila poznala Seniho, ki je slovela v haremu zbog svojih skandalov in zbog izredne drznosti. Sovražila je žensko, ki jo je Bahdže-hanum čisto preklinjala; misel, da bi bila morala odstopiti zbog te ženske, ji je napolnila srce z žalostjo in studom.

»Kakor hitro pride ta ženska«, je pravila, »bo vsemu konec in te ne bom več ljubila. Moja duša je v tvojih rokah; lahko delaš, kar se ti zljubi. Toda pomni, Loti: vse bo končano. Mogoče je, da umrjem od tega, ali moje oči te ne ugledajo več.«

XXXVII.

Ni še minula ura, pa je ljubezen premagala njene sklepe; ko je odhajala, je prisegala, da se vrne, ko druga odide in če bom hotel poslati po njo.

Azijada je odhajala zardelega obraza in suhih oči. Ahmed, ki jo je spremljal, je prišel povedat, da se ne bo vrnila več. Slišal sem njuno stopinje, ko sta šla po stopnicah. Nenadoma sta se ustavila. Azijada se je sedla na stopnice in začela jokati. Njen jok je čudno odmeval v nočni tišini.

Vzlic temu nisem šel iz sobe in sem pustil, da je odšla.

Rekel sem ji, in to je resnica, da jo obožujem in da ne ljubim Senihe; toda moja čutnost je bila v vročici in me je blazno nosila v novo, neznano opojnost. Vedel sem, da bi bila lahko izpolnila svojo grožnjo: kadar bi se skrila za haremske zidove, bi bila za vedno izgubljena za me. Ni ga človeka, ki bi mi jo mogel vrniti. Srce se mi je zvijalo, ko sem slišal, kako so se zapirale duri za njima. Hkratu pa mi je misel na novo, neznano ženo razvnela kri. Nisem imel toliko odpora, da bi stopil k oknu in jo poklical nazaj.

XXXVIII.

Nastopnega dne zvečer je bila moja hiša polna dišav in pripravljena za sprejem odlične dame, ki je hotela posetiti moje samotarsko bivališče. Krasna Seniha je prišla zelo oprezno ob osmi uri, ki v Stambulu nima nikakega posebnega pomena.

Odložila je ovoj in feredže iz sive volne, ki se je z njim pokrila iz previdnosti, da je izgledala kakor preprosta ženska; spodaj je bila oblečena v fino francosko toaletto, ki pa me ni ravno očarala. Toaletta je bila dvomljivega okusa, prej staromodna kot moderna in ji ni pristojala; ona je to opazila. Na obrazu so se ji pojavile poteze razočaranja, vendar pa je govorila neprisljano in živahno. Njen glas ni imel prikupljivega značaja; oči so ji zvedavo begale po moji sobi, ki jo je obsula z zgovornim pohvalo. Zelo jo je zanimala tajinstvenost mojega življenja in mi je stavila mnogo vprašanj, ki na nje nisem mogel odgovoriti.

Opazoval sem Seniho-hanum. Bilo je to zares prelepo bitje, sveže, aksamitne polti, fino zarisanih ust, ki so bila rdeča in vlažna. Glavo je držala po koncu, izražajoč ponos in zavest, da je njena lepota nepremagljiva.

Kakor v sladki omedlevici je sijala iz njenega smehljaja planteca polnost, ki so jo izražale tudi črne oči, pokukavajoče izpod krasnih obrvi. Redkokje sem videl večjo lepotico kot je bila ta, ki je sedela poleg mene, pričakujoč v dišeči sobi mojega občudovanja. Medtem pa se je razpasel v moji notranjosti nepričakovani boj: moja čutnost se je borila z nečim neizvestnim, kar nazivamo dušo, in duša se je borila s čutili. V tem trenutku sem oboževal malo Azijado, njo, ki sem jo takorekoč spodil iz hiše; v srcu se je obujala neizrecna ljubezen, ki jo je spremljala temna senca žalosti. Divno bitje, ki je sedelo tik mene, je vzbujalo v meni bolj odpor nego ljubezen. Hrepenel sem po nji; ko pa je prišla, mi ni bilo več za njo; njena prisotnost mi je bila uprav nadležna.

Razgovor je postajal boljbolj raznodušen. Senihiine besede so dobile ironičen naglas. Med tem je bil moj notranji

boj dobojevan; sklep je bil tako trden, da Seniha ni imela več moči, da bi ga premagala.

»Gospa«, sem ji dejal turško, »ko me stopi trenutek, da me boste na mojo največjo žalost zapustili (in želim si, da ne bi ta trenutek še dolgo nastopil), ali mi dovolite, da Vas spremim?«

»Hvala«, je dejala, »imam spremilvalca.«

Na vse je mislila: ljubeznivi evnuh, ki je bil nedvomno vajen ljubavnih avantur svoje gospe, je čakal pred vrati moje hiše.

Ko je odlična žena zapuščala sobo, je tako porogljivo zakrohotala, da mi je šnila kri v glavo; malo je manjkalo, da je nisem zgrabil za obla ramena in jo držal.

Ko sem pa pomislil, da nisem storil ničesar, kar bi me moglo motiti v ljubezni, sem postal miren. Izmed vlog, ki sva jih igrala, ni bila moja najslabša.

XXXIX.

Ahmedu se naslednjega dne ne bi bilo treba vrniti. Prišel pa je že ob osmi uri zjutraj; bil je nezaupljiv in vzdržen.

Ko sem mu povedal, kako sem se imel s Seniho-hanum, je postal boljše volje in se je začel smejeti; dejal je, da sem čok šejtan (velik prebrisaneec).

Kadarkoli sva pozneje na sprehodu srečavala voz Senihe-hanum, vselej se mu ustne našobilo v smeh, ki je bil tako drzen, da sem ga bil moral posvariti.

XL.

Poslal sem Ahmeda v Un-Kapano h Kadidži.

Naročil sem mu, da naj pove tej naši zaupnici, kako je bila v moji hiši sprejeta Seniha-hanum ter jo zaprosi, da na govori Azijado k odpustitvi in vrnitvi. (Dalje prihodnjik.)